

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.26.03.2026

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamaya göre, 2026 yılı Newroz kutlamaları öncesi ve sonrasında gerçekleştirilen operasyonlarda toplam 209 kişi “örgüt propagandası” ve “izinsiz gösteri” iddialarıyla gözaltına alınmıştır.

Açıklamada, yalnızca 24-25 Mart 2026 tarihlerinde İstanbul, İzmir, Manisa, Siirt ve Bitlis illerinde düzenlenen operasyonlarda 27 kişinin daha gözaltına alındığı belirtilmiş, böylece toplam sayı 209'a ulaşmıştır.

Newroz, milyonlarca yurttaş tarafından kutlanan kültürel ve toplumsal bir bayram olup, barışçıl toplantı ve gösteri hakkı Anayasa ve uluslararası sözleşmelerle güvence altına alınmıştır. Buna karşın, söz konusu gözaltı işlemlerinin kapsamı, gerekçesi ve uygulama biçimi; ifade özgürlüğü, toplantı ve gösteri hakkı ile ölçülülük ilkesi bakımından ciddi tartışmalara neden olmaktadır.

Özellikle “slogan atma”, “marş söyleme” ve “pankart taşıma” gibi eylemlerin hangi somut kriterlere göre suç kapsamında değerlendirildiği kamuoyunda belirsizliğini korumaktadır. Yine kamuoyuna yansıyan bilgilere göre, İzmir ilinde gerçekleştirilen gözaltı ve tutuklama işlemleri kapsamında; halay sırasında şarkılara eşlik ettikleri söyledikleri iki kadın yurttaşın tutuklandığı, birisinin üstelik %45 engelli raporu bulunduğu ve 1 yaşında bebeğinin olduğu halde tutuklanmış olduğu, 15 yaşında çocuğun tutuklanmış olduğu son derece sert yaptırımlar söz konusudur.

Bu bağlamda;

1. Newroz kutlamaları kapsamında gözaltına alınan 209 kişinin illere göre dağılımı nedir?
2. Gözaltına alınan kişilerden kaçının hakkında tutuklama talep edilmiş, kaçını serbest bırakılmıştır?
3. “Örgüt propagandası” suçlamasına dayanak gösterilen somut eylemler nelerdir? Hangi slogan, marş veya görseller suç unsuru olarak değerlendirilmiştir?
4. %45 engelli raporu bulunan ve 1 yaşında bebeği olduğu belirtilen yurttaşın tutuklanmasına karar verilirken alternatif adli kontrol tedbirleri neden değerlendirilmemiştir?

5. 15 yaşındaki Suriyeli çocuğun tutuklanmasına ilişkin süreçte, çocuk adalet sistemi ve çocuğun üstün yararı ilkesi nasıl gözetilmiştir? Bu çocuk hakkında sosyal inceleme raporu hazırlanmış mıdır?
6. Gözaltına alınanlar arasında toplam kaç çocuk, engelli birey ve bakmakla yükümlü olduğu küçük çocuğu bulunan kadın bulunmaktadır?
7. Söz konusu işlemler sırasında 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu kapsamında yapılan müdahalelerde orantılılık ilkesi nasıl gözetilmiştir?
8. Barışçıl toplantı ve gösteri hakkı kapsamında değerlendirilebilecek eylemler nedeniyle gözaltı yapılmasının önüne geçilmesi için Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?
9. Gözaltı işlemleri sırasında kötü muamele veya hak ihlali iddialarına ilişkin başlatılmış herhangi bir idari ya da adli soruşturma bulunmakta mıdır?
10. Newroz kutlamalarına ilişkin güvenlik yaklaşımının, temel hak ve özgürlükler ile uyumlu hale getirilmesi adına yeni bir düzenleme veya genelge hazırlanması gündeminizde olacak mıdır?